

Byla C-723/21

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2021 m. lapkričio 29 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Verwaltungsgericht Cottbus (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. lapkričio 29 d.

Pareiškėjai:

Stadt Frankfurt (Oder)

FWA Frankfurter Wasser- und Abwassergesellschaft mbH

Atsakovė:

Landesamt für Bergbau, Geologie und Rohstoffe

<...>

VERWALTUNGSGERICHT COTTBUS

NUTARTIS

<...>

Administracinėje byloje

1. *Stadt Frankfurt (Oder)* (Frankfurto prie Oderio miestas), atstovaujamas *Oberbürgermeister* (meras), <...>,
2. *FWA Frankfurter Wasser- und Abwassergesellschaft mbH*, <...> Frankfurtas prie Oderio,

pareiškėjai,

<...>

prieš

Präsident des Landesamtes für Bergbau, Geologie und Rohstoffe (Federalinės žemės kalnakasybos, geologijos ir žaliavų tarnybos prezidentas), <...> Kotbusas, <...>,

atsakovą,

dalyvaujant:

Lausitz Energie Bergbau AG, <...> Kotbusas,

<...>

dėl teisės aktų vandens srityje

Verwaltungsgericht Cottbus (Kotbuso administracinis teismas) 5-oji kolegija

2021 m. lapkričio 29 d.

<...>

n u t a r è:

Remiantis SESV 267 straipsniu pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos klausimus prejudiciniam sprendimui priimti:

1

a. Ar 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (toliau – Direktyva 2000/60/EB), 7 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad bet kuris projektu tiesiogiai suinteresuotos visuomenės narys dėl pareigos

a) užkirsti kelią vandens telkinių, skirtų geriamajam vandeniui imti, kokybės prastėjimui,

b) siekti, kad tiekiant geriamąjį vandenį reikėtų jį mažiau valyti,

pažeidimo turi teisę kreiptis į teismą remdamasis trečiųjų asmenų apsauga, susijusia su reikalavimu užkirsti kelią požeminių vandenių būklės prastėjimui (žr. 2020 m. gegužės 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-535/18 („Ummeln“) 132 ir 133 punktus bei 2019 m. spalio 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-197/18 („Burgenland“) 40 ir 42 punktus)?

b. Jeigu į pirmojo klausimo a dalį būtų atsakyta neigiamai:

Ar teisę kreiptis į teismą dėl Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų ir draudimų pažeidimų turi bent jau tie pareiškėjai, kuriems yra pavesta valyti ir tiekti geriamąjį vandenį?

- 2 Ar ir dėl vandens telkinių, kurie yra ne apsaugos zonose, kaip jos suprantamos pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalies antrą sakinį, Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalyje, be nurodymo parengti ilgalaikius valdymo planus ir priemonių programas, panašiai kaip Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnyje yra nustatyta pareiga neišduoti leidimo konkrečioms projektams, jeigu jie pažeidžia būklės prastėjimo draudimą (žr. 2020 m. gegužės 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-535/18 („Ummeln“) 75 punktą)?
- 3 Preziumuojant, kad Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalyje, kitaip nei Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio V priede, nėra nustatyta atskirų kriterijų, kuriais remiantis vertinama, ar laikomasi būklės prastėjimo draudimo:
 - a. Kokiomis sąlygomis reikia preziumuoti, kad vandens telkinys prastėja ir atitinkamai tiekiamą geriamąjį vandenį reikia daugiau valyti?
 - b. Ar, atsižvelgiant į Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 2 dalies paskutinį sakinį, gali būti, kad vertinant, ar tiekiant geriamąjį vandenį reikia jį daugiau valyti, taigi vertinant, ar laikomasi Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalyje nustatyto būklės prastėjimo draudimo, reikėtų vadovautis 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyvos 98/83/EB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (toliau – Direktyva 98/83/EB) I priede nustatytais ribinėmis vertėmis?
 - c. Jeigu į trečiojo klausimo b dalį būtų atsakyta teigiamai:
Ar Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalyje nustatytas būklės prastėjimo draudimas galėtų būti pažeistas tuo atveju, jeigu vienintelis reikšmingas rodiklis yra ne I priedo A arba B dalies ribinė vertė, o vadinamasis indikatorinis parametras pagal I priedo C dalį?
- 4 Kada reikėtų preziumuoti geriamąjį vandenį reglamentuojančiuose teisės aktuose įtvirtinto būklės prastėjimo draudimo, nustatyto Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalyje, pažeidimą (dėl Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnyje nustatyto būklės prastėjimo draudimo kriterijų žr. 2020 m. gegužės 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-535/18 („Ummeln“) 119 punktą bei ankstesnio 2015 m. liepos 1 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-461/13 („Vėzerio upės byla“) 52 punktą)?
 - a. Ar, norint preziumuoti pažeidimą, pakanka bet kokio būklės prastėjimo
ar

- b. turi būti tikėtina, kad nesilaikoma 250 mg/l sulfato indikatorinio parametro
 - ar
 - c. turi grėsti atkuriamieji veiksmai, kaip jie suprantami pagal Direktyvos 98/83/EB 8 straipsnio 6 dalį, dėl kurių tiekiant geriamąjį vandenį reikia jį daugiau valyti?
- 5 Ar Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalyje, be materialinės teisės vertinimo kriterijų, taip pat nustatyti reikalavimai, susiję su administracine leidimų išdavimo procedūra, taigi, ar Teisingumo Teismo jurisprudencija, susijusia su Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsniu, galima remtis nustatant vertinimo pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalį apimtį (žr. 2020 m. gegužės 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-535/18 antrąjį prejudicinį klausimą)?
 - 6 Ar galimo Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalies pažeidimo vertinimą projekto rengėjas privalo atlikti jau tuomet, kai tik paaiškėja, kad projektas gali pažeisti Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalies reikalavimus?
 - 7 Ar ir šiuo atžvilgiu preziumuotina, kad sprendimo priėmimo momentu vandens teisės aktuose nustatytas vertinimas turi būti atliktas, taigi, vėliau, vykstant teismo procesui, atliktas vertinimas negali ištaisyti pagal vandens teisės aktus išduodamo leidimo neteisėtumo (žr. 2020 m. gegužės 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-535/18 („Ummeln“) 76 ir 80 bei paskesnius punktus)?
 - 8 Ar svarstant, ar išduoti projektui leidimą, Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų ir draudimų, atsižvelgiant į projektui siekiamą tikslą, gali būti nepaisoma, pavyzdžiui, tuomet, kai valymo sąnaudos yra nedidelės arba kai projekto tikslas yra ypač svarbus?
 - 9 Ar Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalis taikoma 7 straipsnio 3 daliai?
 - 10 Kokios pareigos yra numatytos Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 2 dalyje, kurių nėra numatyta Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnyje ir į kurias atitinkamai reikia atsižvelgti per leidimo projektui išdavimo procedūrą?

Faktinės aplinkybės:

Pirmajai pareiškėjai tenka pareiga tiekti geriamąjį vandenį savo maždaug 57 000 gyventojų. Vykdydama šį įstatyme numatytą uždavinį, ji pasitelkia antrąją pareiškėją. Antroji pareiškėja, remdamasi jai pagal vandens teisės aktus išduotu leidimu, valdo vandens tiekimo įmonę. Vandens tiekimo įmonė išgauna geriamąjį vandenį iš požeminių vandenių ir Šprė upės atkarpos, kuri nepatenka į apsaugos zoną, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalies antrą sakinį. Šprė vandenyje yra didelė sulfato koncentracija. Sulfatas į vandenį patenka iš nebenaudojamų atvirų kasyklų, esančių Šprė vandens baseine. Jis susidaro oksiduojantis piritu dengtai uolienai, kurios klodai iki iškasimo formuojasi

dirvožemyje nepatenkant orui. Į tiekimo vamzdynus paduodamam geriamajam vandeniui taikoma ribinė sulfato vertė, kurios vandens tiekimo įmonei vos pavyksta laikytis. Nustačius šią ribinę vertę siekiama apsaugoti vamzdynus nuo korozijos.

Baigus eksploatuoti atvirąją kasyklą, byloje dalyvaujantis trečiasis asmuo tvindo tuščią kasyklos ertmę, atsiradusią iškasus rusvąją anglį. Planuojama, kad ežeras, atsirasiantis užbaigus užtvindymą, turės vandens nubėgimo ertmes. Per vandens nubėgimo ertmes nutekėsiantis vanduo pateks į Šprė upę, ir sulfato koncentracija jame bus gerokai didesnė nei Šprė vandenyje. Pareiškėjos nuogaštuoja, kad sulfato koncentracija Šprė vandenyje, kuri vandens gavybos aspektu ir šiaip yra kritinė, žemiau esančioje vandenvietėje dėl į Šprė nuleidžiamo vandens bus viršyta, todėl jos nebegalės iš ten imti vandens arba turės iš esmės pakeisti technologiją. Institucija atsakovė plano patvirtinimo sprendimu leido sukurti ežerą su vandens nubėgimo ertmėmis po to, kai gavo išvadą, kad Šprė vanduo nesuprastės, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnį. Poveikis sulfato koncentracijai vandenvietėje ir galbūt vandens tiekimo įmonei įvertintas nebuvo. Dėl sprendimo patvirtinti planą pareiškėjos kreipėsi į teismą.

<...>

DARBINIS VERTINIMAS